

vergadering **C193**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Energie

van 9 maart 2022

(Een aantal sprekers namen mogelijk deel via videoconferentie.)

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Staf Aerts aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het agrivoltaïcsproject – 1821 (2021-2022)	3
VRAAG OM UITLEG van Carmen Ryheul aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de groepsaankoop van de provincie West-Vlaanderen bij energieleverancier Mega – 1993 (2021-2022)	4
VRAAG OM UITLEG van Sam Van Rooy aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de nefaste gevolgen van de kernuitstap die blijken uit de studie van de Universiteit Antwerpen – 1690 (2021-2022)	7

VRAAG OM UITLEG van Staf Aerts aan Zuhal Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over het agrivoltaïcsproject – 1821 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Gwenny De Vroe

De voorzitter: De heer Aerts heeft het woord.

Staf Aerts (Groen): Voorzitter, minister, collega's, agrivoltaïcs, een project van KU Leuven en EnergyVille dat landbouw en hernieuwbare energieproductie combineert, kreeg op 4 februari 2022 de Febeliec Energy Award.

40 procent van de Belgische oppervlakte bestaat uit landbouwgebied. Het multidisciplinaire team van Jens Moschner, professor Jan Cappelle, Thomas Reher, professor Bram Van de Poel, Brecht Willockx en professor Johan Driesen onderzocht daarom het potentieel om op akkers landbouw te combineren met zonnepanelen. Samengevat komt het erop neer dat in plaats van één veld dat 100 procent hernieuwbare energie levert en één dat 100 procent landbouwgewassen voortbrengt, twee velden elk bijvoorbeeld 80 procent gewassen en energie leveren, in totaal dus voor 160 procent energie en gewassen op dezelfde oppervlakte.

Ik citeer uit het persbericht: "Een proefproject wees uit dat de lagere opbrengst aan gewassen, doordat de planten minder licht krijgen, ongeveer 16,4 procent bedraagt. Als in België 1 procent van het landbouwareaal zou worden uitgerust met zonnepanelen, zou dat de capaciteit aan zonne-energie verdrievoudigen, stellen de onderzoekers. Om het rendabel te maken, is het wel belangrijk dat de landbouwer zoveel mogelijk zelfconsumptie doet, en dus de energie verbruikt die hij zelf produceert. Een twintigtal bedrijven heeft al interesse getoond, maar de wetgeving moet nog worden aangepast om het idee ook commercieel in praktijk te brengen."

Minister, bent u bekend met het agrivoltaïcsproject? Hoe evalueert u dit binnen de ambities om te komen tot een duurzame energiemix?

Is hierover overleg geweest met de minister van Landbouw? Met welk resultaat?

De projectverantwoordelijken spreken van wettelijke hindernissen die momenteel verhinderen dat het idee commercieel kan worden uitgerold. Zult u stappen zetten om deze wettelijke hindernissen weg te nemen?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Mijn administratie of mijn kabinet zijn niet betrokken bij dit project. Over dit specifiek project kan ik dus weinig zeggen. Er is dan ook geen overleg geweest met de minister van Landbouw.

De plaatsing van grootschalige zonnepanelen op de grond is onderworpen aan de vergunningsplicht. De vergunningverlenende overheid kan beoordelen of een project verenigbaar is met de goede ruimtelijke ordening en de vergunningsregeling. Dat is duidelijk.

We springen vanuit de bezorgdheid voor een goede ruimtelijke ordening, voorzichtig om met de plaatsing van allerlei constructies in de open ruimte. Een van de basisprincipes van het ruimtelijk beleid is de ruimtelijke bundeling van constructies. Daarom moet een afweging worden gemaakt tussen het belang van open ruimte en de voordelen van hernieuwbare elektriciteit op basis van PV-installaties en de mogelijke alternatieven. Een grootschalige installatie van bijvoorbeeld 10 megawatt neemt al snel 10 hectare open ruimte in beslag. Openbare ruimte is al heel zeldzaam, voor water, voor natuur enzovoort.

De onbenutte oppervlakte aan goedgelegen daken komt volgens de analyses in het kader van de zonnekaart overeen met 53.000 megawatt (MW) aan zonnepanelen. Dit komt overeen met ongeveer 53.000 hectare. Momenteel is ongeveer 4.300 MW aan zonnepanelen geïnstalleerd, en de doelstelling bedraagt 6.700 MW tegen 2030. Er is dus in verhouding nog een zeer groot potentieel aan onbenutte daken. Ik zal ook nog verdere initiatieven nemen om dit potentieel vollediger te kunnen invullen, onder meer door energiedelen en plaatsing op appartementsgebouwen te bevorderen.

De voorzitter: De heer Aerts heeft het woord.

Staf Aerts (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Voor alle duidelijkheid, het was niet mijn ambitie om met deze vraag te zeggen dat we alle open ruimte en landbouwgronden vol zouden moeten leggen met zonnepanelen. Dat was niet de ambitie van deze vraag, absoluut niet.

Het feit dat er zulke proefprojecten zijn en dat het in sommige situaties, in combinatie met bepaalde gewassen, een troef zou kunnen zijn, lijkt mij het onderzoeken en het opvolgen waard.

Ik heb uit uw antwoord begrepen dat ik deze vraag het best ook stel aan de minister van Landbouw. Dat neemt niet weg dat het volgens mij ook belangrijk is om dit vanuit het thema Energie op te volgen, zeker in combinatie met uw bevoegdheid inzake het vergunningenbeleid.

Het was dus absoluut niet mijn ambitie om te zeggen dat alle landbouwgronden vol met zonnepanelen moeten worden gelegd. Dat wou ik zeker onderstrepen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Carmen Ryheul aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de groepsaankoop van de provincie West-Vlaanderen bij energieleverancier Mega – 1993 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Gwenny De Vroe

De voorzitter: Mevrouw Ryheul heeft het woord.

Carmen Ryheul (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, op woensdag 9 februari vond de veiling plaats voor de elfde groepsaankoop van de provincie West-Vlaanderen. Maar liefst 87.000 gezinnen en 4000 bedrijven schreven zich hiervoor in. De energieleverancier die de laagste prijs kon bieden, was Mega, een niet onbesproken leverancier die al meermaals in opspraak kwam. Er kwamen dan ook heel wat ongeruste reacties op de selectie van Mega en heel wat gezinnen lieten al weten niet te zullen ingaan op het aanbod. De leverancier werd namelijk de afgelopen jaren al een paar keer op de vingers getikt door de ombudsman voor Energie en de regulatoren. Daar waren diverse redenen voor: het gebrek aan een transparant prijzenbeleid, onduidelijke contractvoorwaarden en eenzijdig verhoogde voorschotfacturen. Dat het tarief dat aangeboden wordt een variabel tarief is, doet de ongerustheid nog meer toenemen.

De organisator van de groepsaankoop, het bedrijf iChoosr, stelt dat het gedrag van leveranciers van de voorbije maanden niet geprojecteerd mag worden op het voorstel van de groepsaankoop. De woordvoerder van het bedrijf, Frederic Dumalin, wijst op de duidelijke afspraken die zijn gemaakt met Mega over het eenzijdig aanpassen van voorschotten van klanten. Hij beweert dat Mega dat niet zal kunnen doen bij klanten van de groepsaankoop, maar geeft wel toe dat Mega de voorschotfactuur van reeds bestaande klanten de afgelopen maanden wel degelijk eenzijdig heeft aangepast.

Het wantrouwen wordt ook gevoed door een andere groepsaankoop die eind vorig jaar faliekant verkeerd afliep. Eind 2021 tekenden 26.000 gezinnen via een groepsaankoop van de provincie Oost-Vlaanderen in voor een energiecontract bij de ondertussen failliete Vlaamse Energieleverancier. Een week nadat de Vlaamse Energieleverancier failliet werd verklaard, moest de provincie toegeven dat er geen collectieve overdracht naar een nieuw contract mogelijk was. De gedupeerde gezinnen kwamen terecht bij de noodleverancier Fluvius en moesten zo snel mogelijk zelf op zoek naar een nieuw energiecontract. Indien ze niet snel genoeg waren, moesten ze het torenhoge 'ontradingstarief' van de noodleverancier betalen. Cynisch genoeg werd Mega eind vorig jaar ook genoemd als mogelijk volgende slachtoffer van de uit de pan swingende energieprijzen op de grootmarkten.

Minister, wat is uw visie op de groepsaankoop die werd georganiseerd door de provincie West-Vlaanderen?

Hoe staat u in het algemeen tegenover groepsaankopen die worden georganiseerd door de overheid?

Ziet u een controlerende functie weggelegd voor de regulator bij groepsaankopen?

Bent u voorstander van een minimum aan garanties die energieleveranciers zouden moeten bieden bij deelname aan een groepsaankoop? Zo ja, welke garanties?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: Collega's, omdat bij een groepsaankoop een groep afnemers wordt verzameld, zijn er groepskortingen, maar de keerzijde is natuurlijk dat het aanbod niet specifiek toegespitst is op de situatie en de wensen van de individuele deelnemer. Het aanbod is doorgaans goedkoper dan het gemiddelde aanbod op de markt, maar niet noodzakelijk het scherpste aanbod voor elke deelnemende afnemer.

De initiatiefnemer van een groepsaankoop kan een lokaal bestuur zijn, een algemeen bekende private organisatie of iets anders. In de meeste gevallen wordt een groepsaankoop georganiseerd door een andere partij die door de initiatiefnemer wordt aangesteld. Beide partijen maken onderling afspraken over de verantwoordelijkheden rond organisatie, administratie en communicatie van de groepsaankoop. De organisator ontvangt hiervoor een vergoeding. Ik zie het niet als een taak van de Vlaamse overheid om groepsaankopen te organiseren of via een aanbesteding een groepsaankoop op poten te zetten, zeker niet als blijkt dat er al heel wat bestaande initiatieven zijn om een groepsaankoop te organiseren.

De regulator heeft een regulerende en controlerende functie op de energiemarkt, zo ook als er via een groepsaankoop ineens heel veel klanten switchen. De Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) neemt die taak op en heeft die taak ook.

Organisatoren van groepsaankopen kunnen allerlei eisen en voorwaarden opleggen voor energieleveranciers die aan hun groepsaankoop meedoen. De meest voorkomende eisen zijn 100 procent groene elektriciteit, eenjarige contracten en een vaste prijs voor de energiecomponent.

Groepsaankopen maken deel uit van de dynamiek van de vrije energiemarkt. Naast de bestaande wettelijke rechten en plichten die voor elk energiecontract gelden en die de consument beschermen, zie ik niet waarom we vanuit Vlaanderen een bijkomende regulering zou moeten opzetten voor groepsaankopen. Wie een groepsaankoopcontract sluit, moet goed onderhandelen over de voorwaarden en zich heel goed laten informeren over wat hij aankoopt. Men moet nagaan of het voldoet aan de wensen van de groep zelf.

De voorzitter: Mevrouw Ryheul heeft het woord.

Carmen Ryheul (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het zal u niet verbazen dat heel wat Vlamingen kritisch staan tegenover een groepsaankoop bij Mega. Ook op Facebookgroepen en andere sociale media blijven de mensen hun ongenoegen uiten over het niet terugbetalen van voorschotten, de lange wachttijden aan de telefoon enzovoort. Ik betwijfel dus dat een overheid er goed aan doet om met deze leverancier in zee te gaan.

Een groepsaankoop is trouwens ook voor de leverancier zelf een manier om klanten te sprokkelen, in de hoop dat ze blijven plakken. Ook kwetsbare of minder goed geïnformeerde klanten kunnen er het slachtoffer van worden. Het vertrouwen in de overheid, als het over energiezaken gaat, staat vandaag al op een zeer laag pitje, om het zacht uit te drukken. Een groepsaankoop met een leverancier die eventueel later failliet gaat of die om bedenkelijke praktijken bekend staat, doet daar natuurlijk geen goed aan.

Ik denk dus dat een betere regulering van groepsaankopen nodig is, en zeker wanneer ze worden georganiseerd door een organisatie waar mensen normaal gezien vertrouwen in hebben, zoals de overheid, in dit geval de provincie West-Vlaanderen. Een betere regulering zou zeker een goede zaak zijn.

Ik heb van u geen concrete stappen gehoord. Minister, plant u nog heel concrete stappen om dit te verwezenlijken?

De voorzitter: De heer Aerts heeft het woord.

Staf Aerts (Groen): Ik ken de Oost-Vlaamse groepsaankoop iets beter en ik wou er toch ook de troeven van in de verf zetten. Die groepsaankopen hebben er wel voor gezorgd dat heel wat sociaal zwakkeren hun slapend energiecontract wakker hebben gekregen. Ze hebben toch de overstap gemaakt naar én groene energie én lagere prijzen. Het is niet zo simpel om de laagste factuur te zoeken en te zoeken naar het beste scenario

Ook uit de recente groepsaankopen blijkt dat het vaak wel degelijk om veel lagere tarieven gaat. Als een overheid, in dit geval een provinciale overheid, de keuze maakt om bij groepsaankoop meer hernieuwbare energie te stimuleren, aan betaalbare prijzen, moet men ook de klanten voldoende informeren en ontzorgen. Dat is een bijzonder belangrijke rol.

De vorige winnaar van de groepsaankoop van Oost-Vlaanderen, de Vlaamse Energieleverancier, is overkop gegaan. Dat was zeer ongelukkig, maar de provincie Oost-Vlaanderen heeft wel alles op alles gezet om constant de mensen zeer goed te informeren, om te proberen om een nieuw gemeenschappelijk aanbod in de wacht te slepen. Net op dat moment kan de provinciale overheid een verschil maken. Een zeer belangrijke kanttekening is dat er dan werk moet worden gemaakt van ontzorging en dat er blijvend informatie moet worden gegeven na de groepsaankoop.

In se gaat het natuurlijk om positieve resultaten voor meer groene energie en lagere prijzen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik denk dat er geen enkel lineair bewijs is tussen een provincie die een groepsaankoop organiseert en meer groene energie. Die regel klopt niet. Trouwens, er wordt momenteel meer groene stroom verkocht dan er wordt geproduceerd in Vlaanderen. Dat klopt dus ook al niet.

Ik ben radicaal tegen groepsaankopen die worden georganiseerd op provinciaal niveau. Het geeft niet anders dan problemen. We hebben in Oost-Vlaanderen nog toestemming gegeven om het te doen en gevraagd om het goed op te volgen. Wat zie ik nu gebeuren in West-Vlaanderen? Het gaat er om een variabel contract, weliswaar met een verstandige formule, zijnde dat iedereen met dezelfde formule werkt. Maar het is een variabel contract en als de prijzen uit de pan swingen, dat moet een provinciale overheid het gaan uitleggen. Die leverancier zal zeggen dat hij gewoon uitvoert wat contractueel vastligt.

Er zitten spelers tussen zoals iChoosr enzovoort. Ik vind dat het echt geen overheids-taak is. Dat privépersonen dat doen, zoals krantengroepen of zo, is allemaal leuk en tof. Maar ik vind niet dat het aan provinciale of lokale overheden is om dat te doen.

De minister heeft ook gezegd dat het zeker niet wordt georganiseerd door de Vlaamse overheid en ook niet zal gebeuren.

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhail Demir: In 2019 is er door de VREG een studie over groepsaankopen gemaakt. Ik zal vragen om die misschien te updaten en mee te geven waar er extra op moet worden gelet. Ik zal dus aan de VREG een update vragen.

De voorzitter: Mevrouw Ryheul heeft het woord.

Carmen Ryheul (Vlaams Belang): Minister, ik kijk uit naar de update van de studie, wat u daarnet hebt gezegd.

Het was niet mijn bedoeling om de Vlaamse overheid als organisator van de groepsaankoop aan te duiden. Ik wil dit even verduidelijken. Verder heb ik geen bijkomende vragen meer.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Sam Van Rooy aan Zuhail Demir, Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, over de nefaste gevolgen van de kernuitstap die blijken uit de studie van de Universiteit Antwerpen – 1690 (2021-2022)

Voorzitter: mevrouw Gwenny De Vroe

De voorzitter: De heer Van Rooy heeft het woord.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, mijn vraag is intussen al drie weken geleden ingediend, maar achterhaald is ze natuurlijk niet door de langzame bochten die een aantal Vivaldipartijen, om niet te zeggen alle, hebben ingezet voor het misschien openhouden van – ocharme – twee kerncentrales.

Ik heb deze vraag ingediend naar aanleiding van het onderzoek naar de impact van de kernuitstap door Kevin Milis, Johan Braet en Johan Springael van de UAntwerpen. Uit de studie blijkt – moet er nog zand zijn? – dat ons land na een kernuitstap veel meer zal moeten steunen op gascentrales. Ik heb het er daarnet ook over gehad hoe hypocriet dit is als nieuwbouw intussen van het gas af moet.

En natuurlijk, de huidige gascrisis was er ook al voor de oorlog Rusland-Oekraïne en die gascrisis zal helaas ook geen tijdelijk fenomeen zijn. De elektriciteitsprijs zal door de kernuitstap nog meer beïnvloed worden dan de gasprijzen. De bevoorradingszekerheid van gas is ook niet gegarandeerd en de CO₂-uitstoot – voor wie daarom geeft – zal aanzienlijk toenemen. Eerder onderzoek wees al uit dat de kernuitstap ons zou katapulteren tot de tweede meest vervuilende stroomproducent van Europa.

De onderzoekers van de UAntwerpen wijzen er ook op dat hernieuwbare energiebronnen belangrijke investeringen zullen vergen in de netinfrastructuur – denk aan het capaciteitstarief dat daaruit voortkomt –, in opslagcapaciteit enzovoort. Ook die investeringen zullen doorgerekend worden aan de consument.

We zullen volgens de studie voor onze energiebevoorrading ook zwaar afhankelijk worden van het buitenland. Jaarlijks zal ongeveer een derde van de benodigde elektriciteit moeten worden ingevoerd. We hebben het daarnet gehad over onafhankelijkheid van het buitenland. Wie de kernuitstap wil doorvoeren, wie niet meer wil investeren in kernenergie, zal afhankelijk worden van het buitenland, is het niet van gas dan is het wel van grondstoffen, aardmetalen, zware metalen, edelmetalen die nodig zijn voor al die zonnepanelen. We zullen dus alleen maar afhankelijker worden door de kernuitstap, niet onafhankelijker.

Nog in de studie wordt erop gewezen dat dit gebaseerd is op de historische elektriciteitsvraag. Er wordt dus nog niet eens rekening gehouden met de verwachte enorme stijging van de vraag naar elektriciteit door de elektrificatie van het wagenpark en de warmtepompen, die straks verplicht worden.

De conclusie van het onderzoek waarschuwt duidelijk voor het in het gedrang komen van de bevoorradingszekerheid en laat zien dat de kernuitstap naast een ecologische ramp ook een ramp betekent voor de Vlaamse economie. De Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG), de energiewaakhond, heeft er in een recent rapport op gewezen dat de harde werkelijkheid leert dat België de aardgasafhankelijkheid voor elektriciteitsproductie niet kan uitbreiden. Vrij vertaald betekent dit dat alle kerncentrales sluiten en al dan niet tijdelijk vervangen door gascentrales een slecht idee is. Dat zegt de CREG, die overigens ook heeft gecorrigeerd dat wij slechts voor 4 procent afhankelijk zouden zijn van Russisch aardgas. Dat blijkt met de markt die speelt, veel dichter bij 40 procent te liggen dan 4 procent.

Minister, hebt u ondertussen uw federale collega's aangesproken over deze studie? Wat kan de Vlaamse Regering nog ondernemen om druk te zetten op de Federale Regering om dit catastrofale scenario geen werkelijkheid te laten worden?

Plant u nog maatregelen op Vlaams niveau om onze samenleving en economie te wapenen tegen de kernuitstap? Zo ja, welke?

Zal de Vlaamse Regering – voor wie daar interesse in heeft – de klimaatdoelstellingen nog kunnen halen, indien in 2025 de kernuitstap doorgevoerd wordt?

De voorzitter: Minister Demir heeft het woord.

Minister Zuhal Demir: Mijn kabinet en administratie hebben kennisgenomen van deze studie. We volgen alle studies die over deze materie gaan, op. Dat is ook logisch. We hebben ook de reactie gevolgd van de verschillende energie-experten.

Er wordt hier verwezen naar de oorlog in Oekraïne, maar ik heb twee jaar geleden al gepleit voor een energiemix, en daar blijf ik bij. Dat is altijd mijn standpunt geweest. Omdat ik zag welke uitdaging de energie- en klimaatomslag vormt en omdat er allerlei rapporten waren, internationaal en van de Europese Commissie, over de kerncentrales, heb ik nog voor de komst van de Federale Regering gepleit om de kalmte te bewaren en rationeel te bekijken welke opties we in Vlaanderen hebben.

Het is niet het moment om nu te zeggen dat we de kerncentrales sowieso sluiten. Ik ben daar heel duidelijk over. Ik denk dat de federale collega's ook heel goed weten wat mijn standpunt daarover is, maar het is natuurlijk wel een beslissing die zij moeten nemen. Zij zijn ook bevoegd voor het garanderen van de bevoorradingszekerheid. Dat is een exclusieve bevoegdheid van de federale overheid. Ik kan

natuurlijk zoveel mogelijk wijzen op de gevaren en studies enzovoort, maar het is aan hen om die beslissing te nemen, en die had liefst twee jaar geleden al genomen moeten worden om nu niet misschien voor nog grotere kosten komen te staan.

Mochten de kerncentrales sluiten en ze vervangen worden door gascentrales, dan zijn er natuurlijk bijkomende CO₂-emissies. Belangrijk is wel om te weten dat die emissies onder het Europees emissiehandelssysteem vallen en niet onder ons Vlaams Energie- en Klimaatplan. In die zin is er geen rechtstreekse impact, maar elke extra CO₂-uitstoot moeten we vermijden. Ik denk niet dat grijpen naar fossiele brandstoffen de juiste manier is.

U hebt in de vorige discussie gezien dat we in Vlaanderen de stap zetten – u bent er niet zo gelukkig mee, mijnheer Van Rooy –, ook in residentiële gebouwen, om weg te gaan van gas, zeker in nieuwbouw, maar ook bij renovatie enzovoort. Ik probeer daar een consequent verhaal neer te zetten, zowel wat energiebevoorrading betreft als de omslag die we moeten maken.

De voorzitter: De heer Van Rooy heeft het woord.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Alles is natuurlijk 'too little, too late'. Ik hoor u graag zeggen dat u in het begin hebt gepleit voor een energiemix, maar het openhouden van die twee kernreactoren is natuurlijk maar een druppel op een hete plaat. Ze hadden alle zeven opgehouden moeten worden. Minstens twintig jaar geleden had beslist moeten worden om te investeren in nieuwe kerncentrales, in nieuwe kernreactoren, maar dat is allemaal niet gebeurd. Dat is een van de grote oorzaken waarom we nu in de miserie zitten, in de shit met zowel de energiebevoorrading, als de energieprijzen, als de energieonafhankelijkheid.

Iedereen is nu blijkbaar plots voorstander van energieonafhankelijkheid, mede door de oorlog Rusland-Oekraïne, maar als er iets is wat ons onafhankelijker kan maken, dan is het ook kernenergie, omdat je dat uranium uit veel meer verschillende landen kunt halen. Dan ben je niet afhankelijk van een aantal specifieke landen. Het is op meerdere plekken in de wereld te vinden. Bovendien heb je daar ook veel minder van nodig. Om evenveel energie op te wekken, heb je er veel minder van nodig.

Het blijft wat ons betreft de heilige graal, ook de toekomstige centrales die dan op thorium zullen werken. Thorium is nog veel meer aanwezig in de aardkorst, veroorzaakt veel minder kernafval en is veel veiliger.

Er wordt ook gesproken over kernfusie. In de tweede helft van deze eeuw zouden er – en ik heb er alle vertrouwen in – wellicht werkende kernfusiereactoren kunnen komen. Wie nu amechtig, krampachtig blijft vasthouden aan die zogenaamde hernieuwbare energie, vecht in feite een ... (*onverstaanbaar*) ... strijd uit en blijft eigenlijk steken in een vrij achterlijke maar vooral inefficiënte manier van energieopwekking, namelijk iets waar je heel veel grondstoffen en energie voor nodig hebt, windmolens en zonnepanelen, om er uiteindelijk weinig energie uit te halen.

Ik hoop dat de trage bocht die nu een beetje wordt ingezet, zelfs door de traditionele partijen, inzake het openhouden van die twee kernreactoren, verdergezet zal worden naar de nieuwste technologie, naar de nieuwste kernreactoren, naar de toekomst, want alleen dat zal ons onafhankelijk maken en zal de energieprijzen ook structureel laten dalen.

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Ik wil alleen toevoegen dat dit eigenlijk een federaal debat is. Ik zie niet in wat daar de toegevoegde waarde van kan zijn in het Vlaams Parlement. Het is een puur federaal debat. U begint over kernfusie en kerncentrales. Ik wil daar wel een boompje over opzetten, maar ik zie het nut er niet van in.

De voorzitter: De heer Aerts heeft het woord.

Staf Aerts (Groen): Ik ben het eens met de heer Gryffroy dat dit een federaal debat is, een debat dat dus aan de andere kant van de straat thuishoort.

Mijnheer Van Rooy, u begon met te zeggen dat u denkt dat deze vraag nog niet achterhaald is. Ik denk in alle eerlijkheid van wel. Waarom? De studie zelf was al achterhaald tegen de avond. Die studie is neergesabeld door alle energie-experten. De UA Antwerpen zelf heeft er afstand van genomen. De professor Ingenieurswetenschappen heeft zelfs gezegd dat er geen contact was geweest. Het zijn een aantal mensen verbonden aan de universiteit die een studie hebben opgemaakt die de avond zelf, en zeker de dagen nadien, helemaal de grond is ingeboord. Om dit nu in het Vlaams Parlement te gebruiken om een discussie over kernenergie, dat een federale bevoegdheid is, te voeren, vind ik gek.

Als u dan ook nog zegt dat de heilige graal kernenergie is, dan gaat u voorbij aan het nog altijd onopgeloste probleem van het kernafval, wat ook gigantisch veel geld kost. Daarenboven is er nog altijd kans op gevaar. Wat als daar een ongeval mee gebeurt? We hebben dat in Fukushima gezien. Het kost enorm veel om er opnieuw in te investeren, om het up-to-date te houden. Ik ben het er uiteraard helemaal mee oneens om dit de heilige graal te noemen.

Ik geloof absoluut wel in hernieuwbare energie. Wind en zon zijn echte bronnen die we in ons land, in Vlaanderen, in België hebben. Dat is waarop we absoluut nog veel meer moeten inzetten. Dat betekent dat we ook meer zullen moeten doen om van dat gas af te gaan. Als de helft van onze woningen vandaag verwarmd wordt met gas, dan is daar een gigantisch grote marktkans om ons onafhankelijker te maken van Poetin. Hernieuwbare energie in combinatie met meer energie-efficiëntie zijn daar de sleutels toe. Daar moeten we in dit Vlaams Parlement nog veel meer werk van maken.

De voorzitter: De heer Van Rooy heeft het woord.

Sam Van Rooy (Vlaams Belang): Dit is weer zeer leerrijk, voorzitter. Dit is een puur federaal debat? U herinnert zich, mijnheer Gryffroy, dat uw voorzitter, Bart De Wever, heel stoer in de media kwam zeggen dat energie, kernenergie volledig geregionaliseerd moet worden. Wij als Vlaams Belang waren onmiddellijk zeer blij en hebben onmiddellijk de daad bij het woord gevoegd en een voorstel van resolutie ingediend in het Vlaams Parlement. U weet dat want u zat erbij. Wat doet de N-VA dan? Die stemt tegen een voorstel van resolutie dat eindelijk wil doen wat de N-VA wil, wat De Wever stoer komt verkondigen in de media, namelijk onze energievoorziening in eigen handen nemen in Vlaanderen omdat je absoluut geen vertrouwen meer kunt hebben in de knoeiers van Vivaldi.

We zitten daar met minister Van der Straeten die nog niet eens kan rekenen, letterlijk. We zitten hier met een vertegenwoordiger van haar, Staf Aerts, die niets kent van kernfysica en fysica, want anders zou hij weten dat fysici zeggen dat de milieu-impact van kernenergie de laagste is en dat alle andere energievoorzieningen, van gas over zonnepanelen tot windturbines en biomassa, een hogere milieu-impact hebben dan kernenergie en dan zou hij er ook overtuigd van zijn dat dat kernafval een probleem is dat de komende decennia wel wordt opgelost. Heb een beetje vertrouwen in de technologie, in onze fysici en ingenieurs, mijnheer Aerts.

Ik moet er wel mee lachen. Ik zal dit communiceren naar de mensen die het moeten weten, want het bewijst opnieuw de hypocrisie van de partijen hier aanwezig wat betreft de energievoorziening, wat betreft het Vlaams-nationalisme.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.